

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul X nr.114

Iunie 2007

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna iunie 2007.....	2
<i>Evoluția producției</i>	- Posibilă atenuare a dinamicii producției	3
<i>Stocuri</i>	- Încetinire a acumulării stocurilor de produse finite; dimensiune normală a stocurilor de materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Tendință ușor descendentă a numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Posibilă stabilitate a prețurilor de producție	9
<i>Investiții</i>	- Traiectorie pozitivă a investițiilor.....	10
<i>Profitabilitate</i>	- Creștere a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

**Tendințe
generale**

Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna iunie 2007

Estimările formulate de managerii intervievați în cadrul sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna iunie sugerează o tendință pozitivă a principalilor indicatori din industrie și construcții.

Volumul producției se va menține pe o traiectorie ascendentă, însă este posibilă o decelerare a ritmului de creștere, dată fiind reducerea soldului conjunctural¹ pozitiv aproape la jumătate din nivelul înregistrat în luna mai (până la 25 la sută). O evoluție favorabilă este anticipată și în privința portofoliului total al comenzilor (inclusiv al comenzilor pentru export), deși nici în acest caz nu se întrevede o intensificare a dinamicii.

Tendința de creștere a stocurilor de produse finite se va atenua în luna iunie, în condițiile în care soldul conjunctural s-a situat la un nivel relativ scăzut (+4 la sută, de 5 ori mai mic față de luna mai). Similar perioadei precedente, circa 92 la sută dintre participanții la sondaj întrevăd situarea în limite normale a stocurilor de materii prime.

Principali factori de frânare a bunei desfășurări a procesului de producție rămân insuficiența cererii (invocată de 20 la sută dintre respondenți), blocajul financiar, evoluția cursului de schimb, nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare și dificultățile de aprovizionare cu materii prime.

Numărul de salariați va continua să se diminueze, traiectorie sugerată de accentuarea nivelului negativ al soldului conjunctural (-11 la sută, de la -7 la sută în luna mai). Circa 68 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale dimensiunii personalului angajat.

În luna iunie, prețurile de producție se vor situa la un nivel similar celui din perioada anterioară, în acest sens pronunțându-se 94 la sută dintre managerii intervievați (cea mai ridicată pondere din ultimele 12 luni).

Procesul de acumulare a capitalului va continua și în luna iunie, soldul conjunctural menținându-se la o valoare apropiată celei din ultimele 2 luni (+36 la sută). Perspectiva rămâne favorabilă și în privința ratei profitabilității, în acest caz soldul conjunctural pozitiv diminuându-se însă ușor față de luna precedentă, până la 21 la sută.

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Posibilă atenuare a dinamicii producției**Evoluția
producției**

Luna iunie va consemna menținerea trendului ascendent al portofoliului total al comenzilor, însă o intensificare de ritm este puțin probabilă, în condițiile în care soldul conjunctural s-a diminuat cu 7 puncte procentuale comparativ cu luna anterioară (până la +15 la sută). Ambele variante extreme de răspuns și-au redus ponderea (36 la sută, respectiv 21 la sută), iar numărul opiniilor referitoare la stabilitatea indicatorului a reprezentat 42 la sută din total.

În sensul temperării vitezei de creștere a portofoliului comenzilor s-au pronunțat în principal respondenții din industria mijloacelor de transport, din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, ramuri în care se anticipează reduceri ușoare (în primele două cazuri s-a produs o inversare de semn a soldului conjunctural, până la -28 la sută, respectiv -21 la sută, iar în cel de-al treilea caz soldul conjunctural negativ s-a deteriorat până la -18 la sută). O contribuție în acest sens va reveni probabil și industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, pentru care se întrevede o încetinire de ritm (soldul conjunctural pozitiv s-a redus de la 52 la 31 la sută). Această influență va fi compensată parțial de întreruperea scăderii comenzilor pentru industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (unde 75 la sută dintre companii preconizează menținerea volumului comenzilor la nivelul din luna anterioară, iar soldul conjunctural a revenit în plaja pozitivă de valori: 17 la sută), dar și de revigorarea din industria materialelor de construcții (sold conjunctural: +72 la sută).

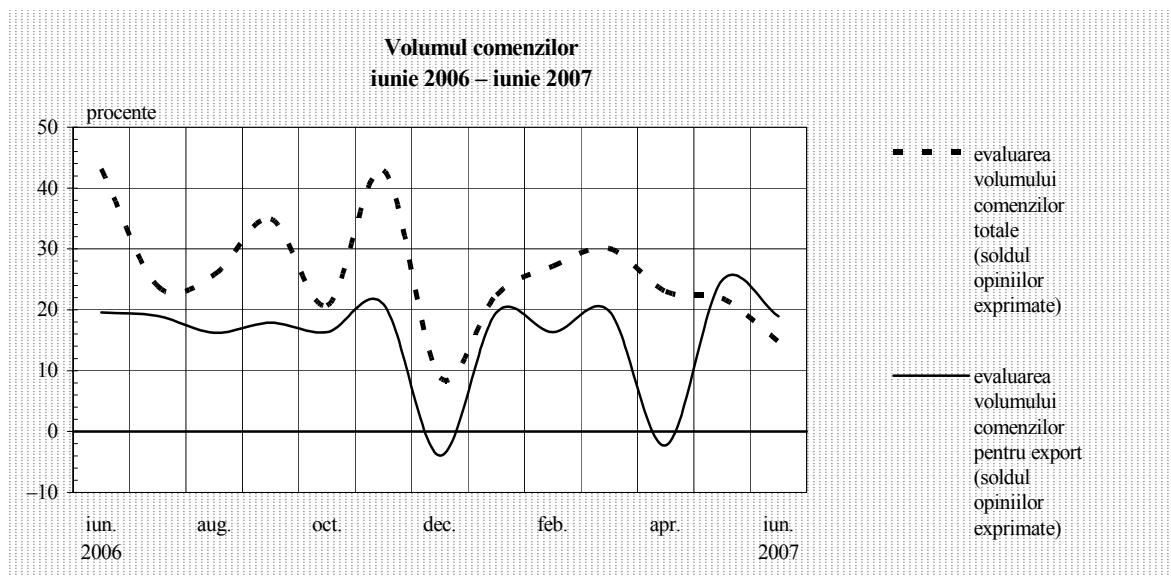
Evoluții	Mai 2007	Iun. 2007
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	79%	80%

Nici în cazul comenzilor pentru export nu se estimează o accelerare a dinamicii, soldul opiniilor înregistrând chiar o scădere (cu 6 puncte procentuale, până la +19 la sută). Variantele extreme de răspuns au reprezentat 25, respectiv 6 la sută din total, iar 48 la sută dintre respondenți nu au anticipat modificări ale indicatorului.

Traectoria crescătoare a cererii externe va fi susținută mai ales de revigorarea estimată pentru industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: +31 la sută), de extinderea în continuare a comenzilor adresate industriei mijloacelor de transport (+67 la sută) și, în măsură mai mică, de reluarea creșterii acestora în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (+97 la sută). În schimb, cererea pentru export își va încetini dinamica în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (soldurile conjuncturale au scăzut de 13 și respectiv de 5 ori), în timp ce pentru industria de

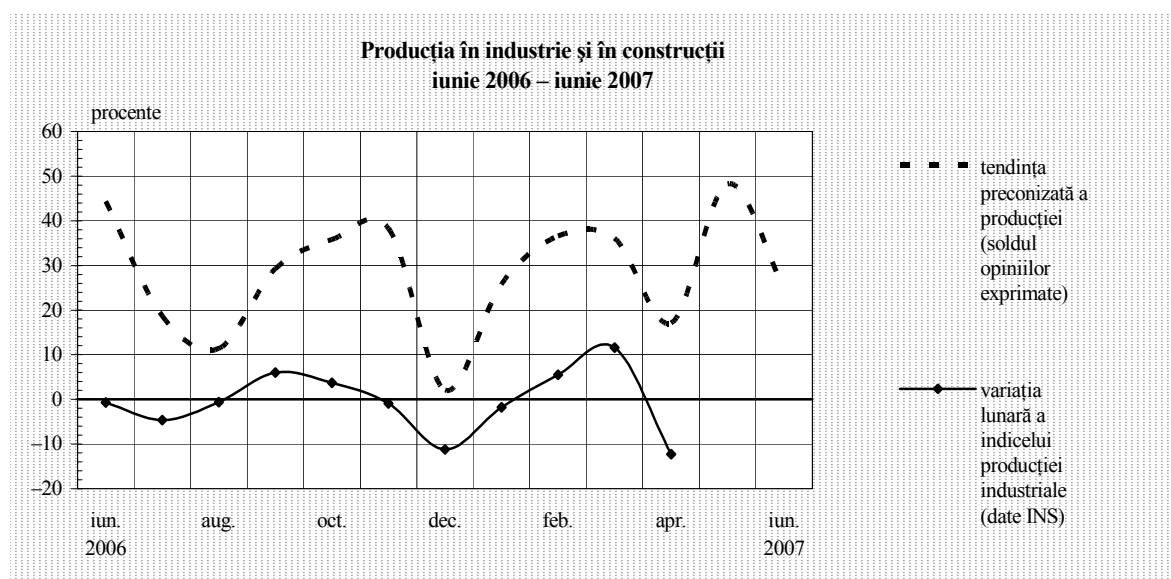
mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV se anticipează o diminuare a indicatorului (sold conjunktural: -46 la sută).

Creștere, dar nu accelerată, a volumului comenzilor

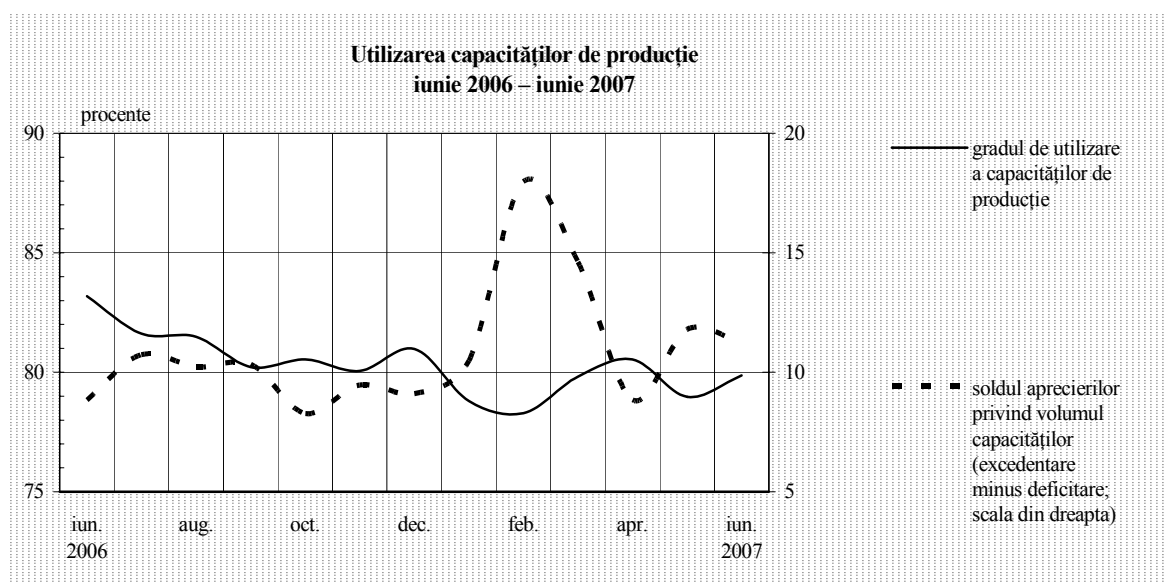
Estimările referitoare la volumul producției indică o atenuare a ritmului de creștere, având în vedere reducerea soldului conjunktural pozitiv aproape la jumătate din nivelul înregistrat în luna mai (până la 25 la sută). Rezultatul este generat atât de scăderea ponderii variantei optimiste de răspuns (41 la sută), cât și de majorarea celei aferente opiniilor nefavorabile (16 la sută). Circa 43 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale producției.

Dinamică în scădere a producției

Temperarea ritmului va fi indusă îndeosebi de restrângerea de volum estimată pentru industria mijloacelor de transport și pentru activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (inversare de semn a soldurilor conjuncturale, până la -38, respectiv -23 la sută), dar și de decelerarea activității industriei de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (reducere de aproape 3 ori a soldului conjunctural pozitiv, până la +24 la sută). Expectațiile s-au menținut favorabile în principal în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, în sectorul construcțiilor și în industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între 61 și 76 la sută).

În ceea ce privește gradul mediu de utilizare a capacităților de producție – care a atins 80 la sută în luna iunie –, performanțele cele mai bune sunt anticipate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, în industria mijloacelor de transport (90-92 la sută), dar și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, în construcții și în industria materialelor de construcții (84-85 la sută). Rezultate relativ modeste se întrevăd mai ales în cazul companiilor cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (69 la sută).

Circa 86 la sută dintre participanții la sondaj estimează un disponibil adecvat al capacităților de producție. Soldul opiniilor s-a situat la un nivel apropiat celui din intervalul precedent (+11 la sută), în condițiile în care ponderile aferente variantelor extreme de răspuns s-au modificat nesemnificativ (situându-se la 12 la sută, respectiv 1 la sută din total).

Capacități suficiente sunt întrevăzute de 90 până la 100 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, sectorul extractiv, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Dotări excedentare sunt

mai probabile în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: +50, respectiv +28 la sută).

Stocuri

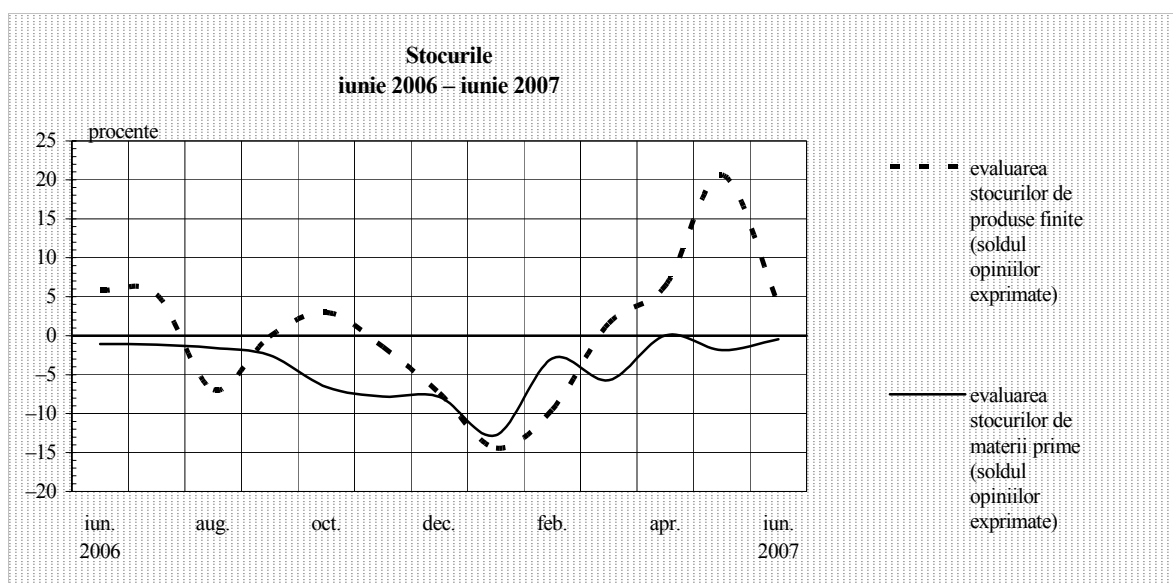
Încetinire a acumulării stocurilor de produse finite; dimensiune normală a stocurilor de materii prime

Tendința de creștere a stocurilor de produse finite se va atenua în luna iunie, în condițiile în care soldul conjunctural s-a situat la un nivel relativ scăzut (+4 la sută, de 5 ori mai mic față de luna mai). La acest rezultat au contribuit ambele variante extreme de răspuns (reducere până la 19 la sută a ponderii opiniilor de tip „ascendent”, respectiv majorare până la 15 la sută a celei aferente răspunsurilor opuse). Aproximativ 54 la sută dintre respondenți estimează stabilitatea indicatorului.

Evoluții	Mai 2007	Iun. 2007
Stocurile de produse finite	↗	↗
Stocurile de materii prime	↘	↘

Temperarea procesului de acumulare a stocurilor va fi determinată îndeosebi de ameliorarea semnificativă a expectațiilor în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -55 la sută, de la +52 la sută în luna anterioară) și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-35 la sută, față de -4 la sută), dar și de frânarea creșterii stocurilor din industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun (înjumătățire a soldului conjunctural pozitiv, până la 15 la sută). Nu se întrevăd modificări față de luna anterioară în 88 până la 100 la sută dintre companiile din sectorul extractiv, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de prelucrare a lemnului, dar și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

*Dinamică
mai slabă a
stocurilor
de produse
finite;
disponibil
normal de
materii
prime*

Similar lunii precedente, circa 92 la sută dintre participanții la sondaj întrevăd situarea în limite normale a stocurilor de materii prime. Soldul conjunctural a fost practic nul.

Un disponibil adecvat de materii prime este prevăzut în 98 până la 100 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, sectorul extractiv și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Un deficit de materii prime este mai probabil în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (sold conjunctural: -19 la sută), iar un excedent în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (+41 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției

Insuficiența cererii – factorul principal de frânare a activității economice în luna iunie – a fost invocată de circa 20 la sută dintre managerii intervievați. Cele mai afectate ramuri economice vor fi: industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și activitatea de construcții (ponderile în cadrul fiecărei ramuri sunt cuprinse între 35 și 54 la sută).

O influență nefavorabilă va fi exercitată și de blocajul financiar (9 la sută din totalul opiniilor), în acest sens pronunțându-se îndeosebi managerii din sectorul construcțiilor (64 la sută din numărul respondenților cu activitate de acest tip) și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (56 la sută).

În opinia a 7 la sută dintre participanții la sondaj, evoluția cursului de schimb va avea o influență restrictivă asupra producției, acest factor fiind menționat îndeosebi de managerii din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (52 și respectiv 24 la sută).

O altă cauză de frânare a producției o va constitui nivelul ridicat al dobânzilor bancare (5 la sută dintre participanții la sondaj), mai afectate fiind companiile din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (25 la sută), dar și din construcții și din industria mijloacelor de transport (16, respectiv 12 la sută).

Dificultăți în aprovizionarea cu materii prime vor întâmpina numai 4 la sută dintre companiile analizate, aparținând cu precădere industriei textile, de confecții, pielărie și încălțăminte (21 la sută dintre respondenții din ramura respectivă).

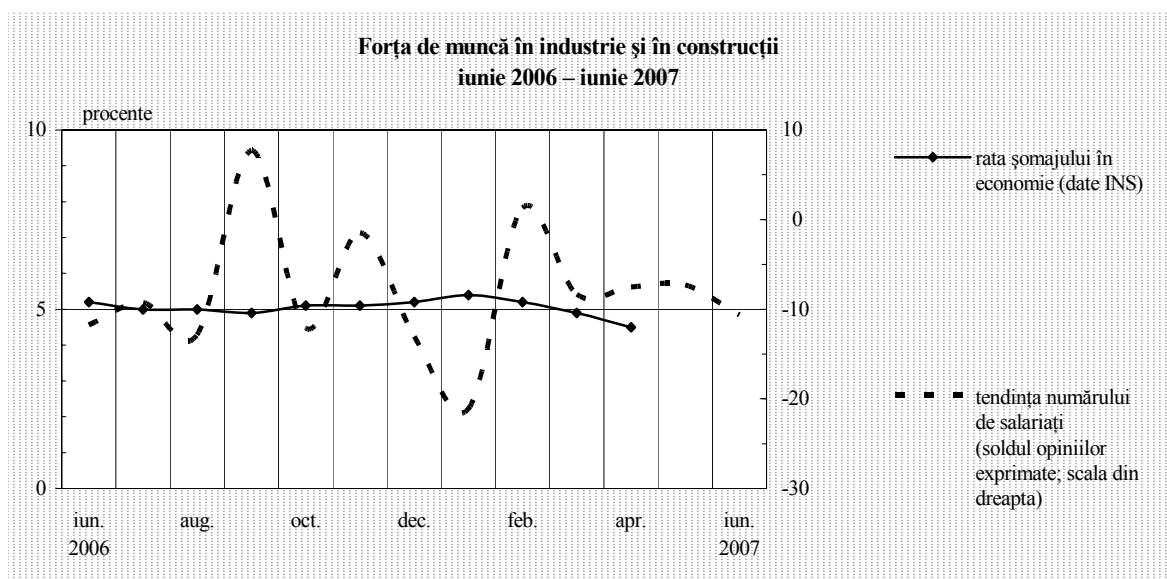
Utilizarea
forței
de muncă

Tendință ușor descendentă a numărului de salariați

În luna iunie, numărul de salariați va continua să se reducă, traiectorie sugerată de accentuarea nivelului negativ al soldului conjunctural (-11 la sută, de la -7 la sută în luna mai). Variantele extreme de răspuns au reprezentat 11, respectiv 22 la sută din total, iar circa 68 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale dimensiunii personalului angajat.

Restrângerea forței de muncă va fi mai vizibilă în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în sectorul extractiv, ramuri care au înregistrat niveluri puternic negative ale soldului conjunctural (cuprinse între -37 și -55 la sută). Stabilitatea indicatorului este preconizată de 84 până la 97 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria mijloacelor de transport, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria materialelor de construcții și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport.

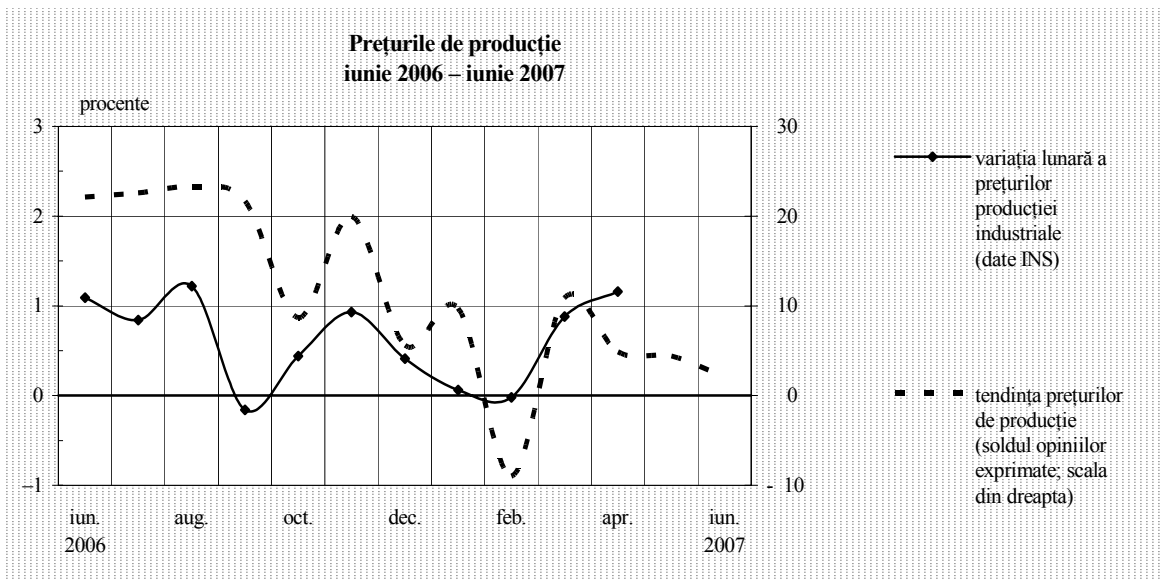
Diminuare
ușoară
a numărului
de salariați

Posibilă stabilitate a prețurilor de producție**Prețuri de
producție**

În luna iunie, prețurile de producție se vor situa la un nivel apropiat celui din perioada anterioară, în acest sens pronunțându-se 94 la sută dintre managerii intervievați (cea mai ridicată pondere din ultimele 12 luni). Soldul conjunctural a avut o valoare ușor pozitivă (2 la sută).

Nu se întrevăd variații de preț în cazul a 95 până la 98 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, sectorul extractiv și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport, precum și în toate companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria materialelor de construcții și din ramura de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde. O reducere a indicatorului este mai probabilă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -41 la sută).

*Nivel stabil
al prețurilor
de producție*

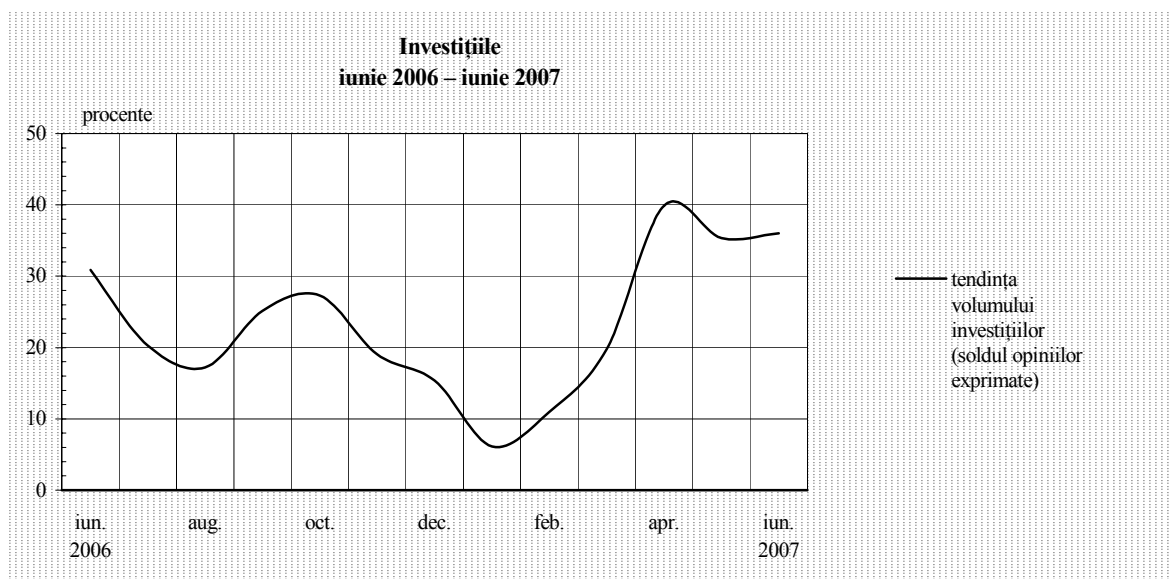
Investiții

Traietorie pozitivă a investițiilor

Procesul de acumulare a capitalului va continua și în luna iunie, soldul conjunctural menținându-se la o valoare apropiată celei din ultimele 2 luni (+36 la sută). Variantele extreme de răspuns au reprezentat 40 la sută și respectiv 4 la sută din total. Circa 54 la sută dintre managerii intervievați estimează stabilitatea investițiilor.

Efortul investițional își va păstra traiectoria crescătoare mai ales în sectorul extractiv, în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria mijloacelor de transport și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 40 și 79 la sută). Stabilitatea investițiilor este anticipată de 82 până la 98 la sută dintre companiile din industria materialelor de construcții, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, dar și de toate întreprinderile producătoare de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

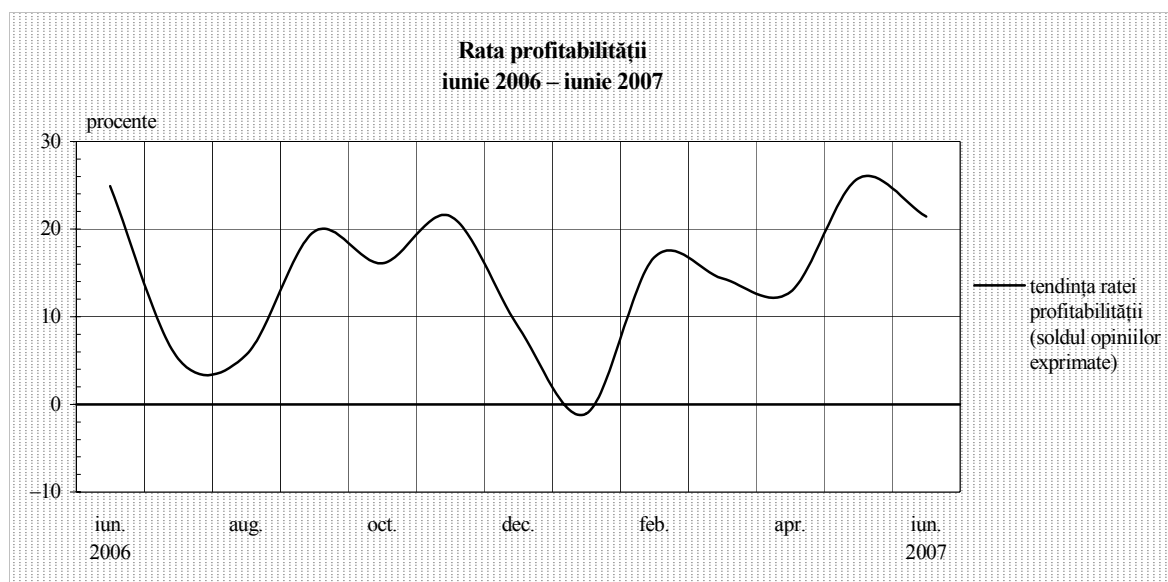
*Dinamică
pozitivă a
investițiilor*

Creștere a ratei profitabilității**Profitabilitate**

Luna iunie va consemna menținerea trendului ascendent al ratei profitabilității. Soldul conjunctural pozitiv s-a diminuat ușor față de luna anterioară (până la 21 la sută), ca urmare a reducerii ponderii variantei optimiste de răspuns (31 la sută) și a creșterii celei diametral opuse (10 la sută din totalul opiniilor formulate). Similar intervalului precedent, circa 57 la sută din numărul respondenților prevăd stabilitatea indicatorului.

Performanțe în creștere sunt anticipate în principal în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria materialelor de construcții și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (soldurile conjuncturale s-au majorat semnificativ, fiind cuprinse între 66 și 98 la sută). În schimb, dinamica ratei profitabilității va scădea în intensitate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria mijloacelor de transport, în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, evoluția fiind sugerată de reducerile apreciabile ale soldurilor conjuncturale, în unele cazuri până la valori ușor negative.

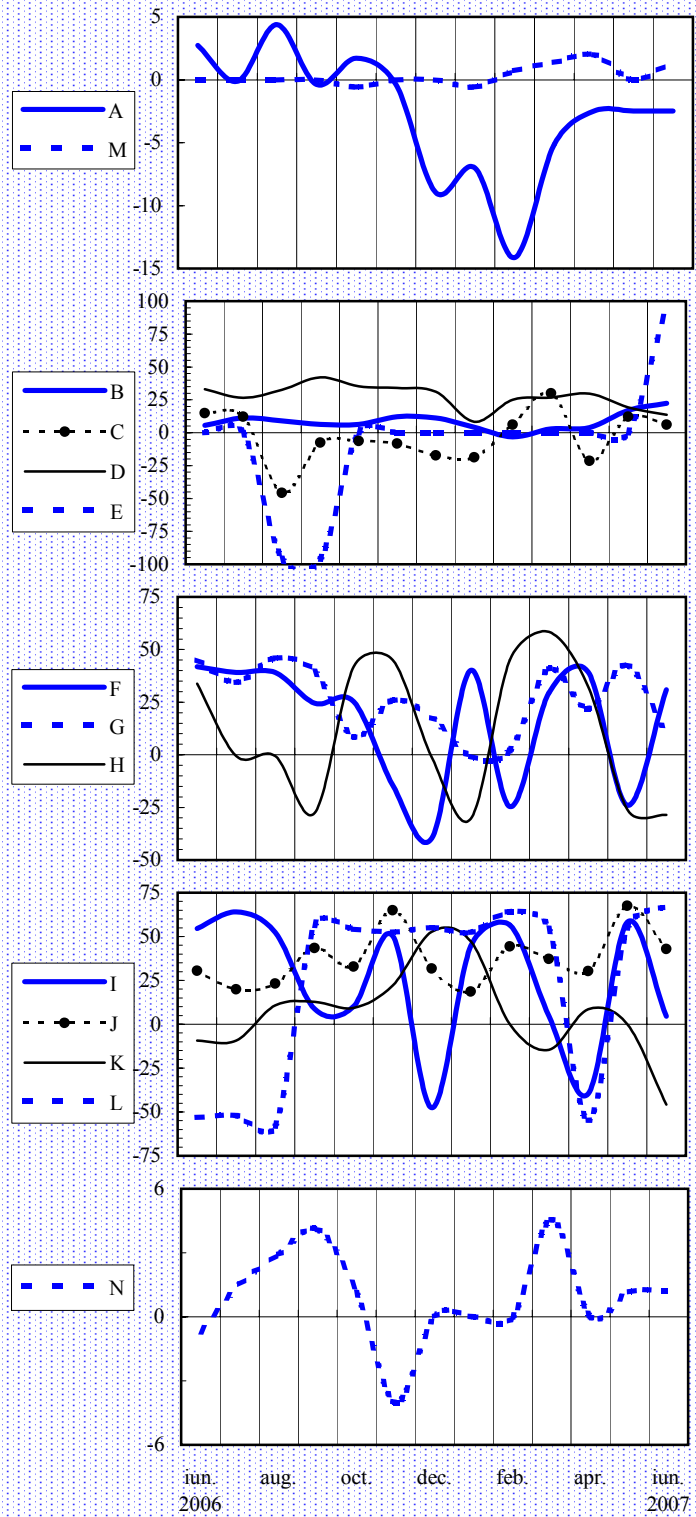
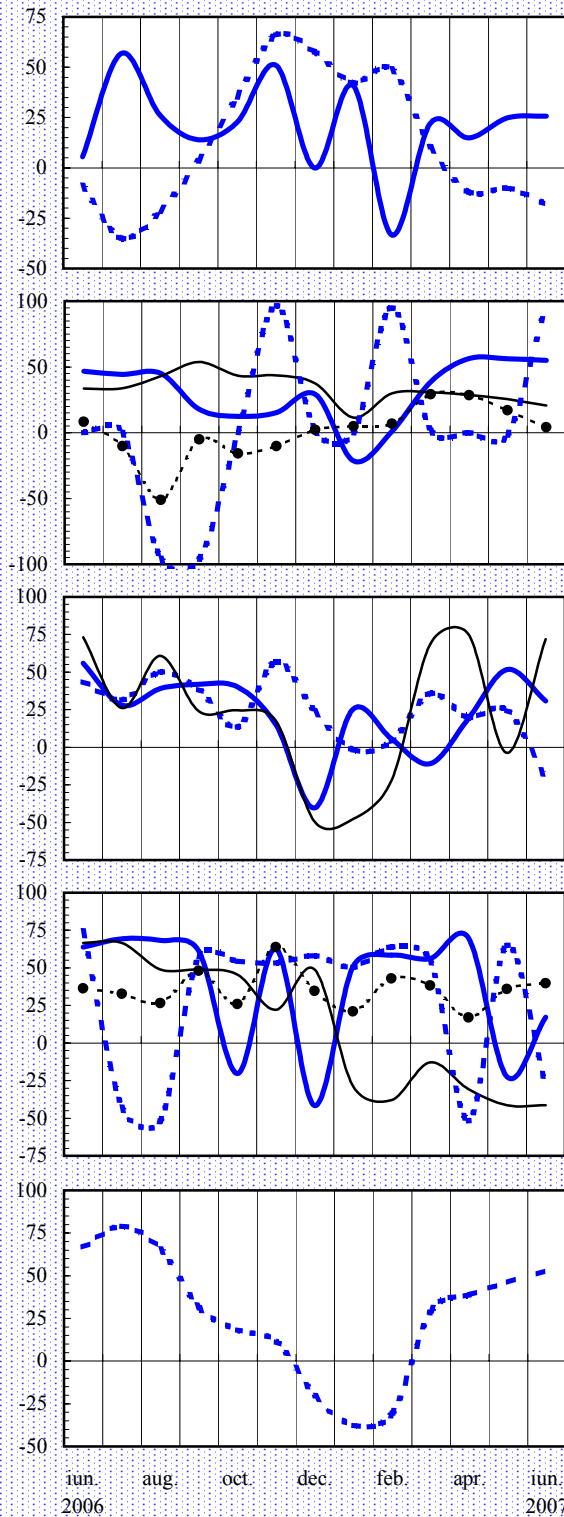
*Creștere a
ratei
profitabilității*

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

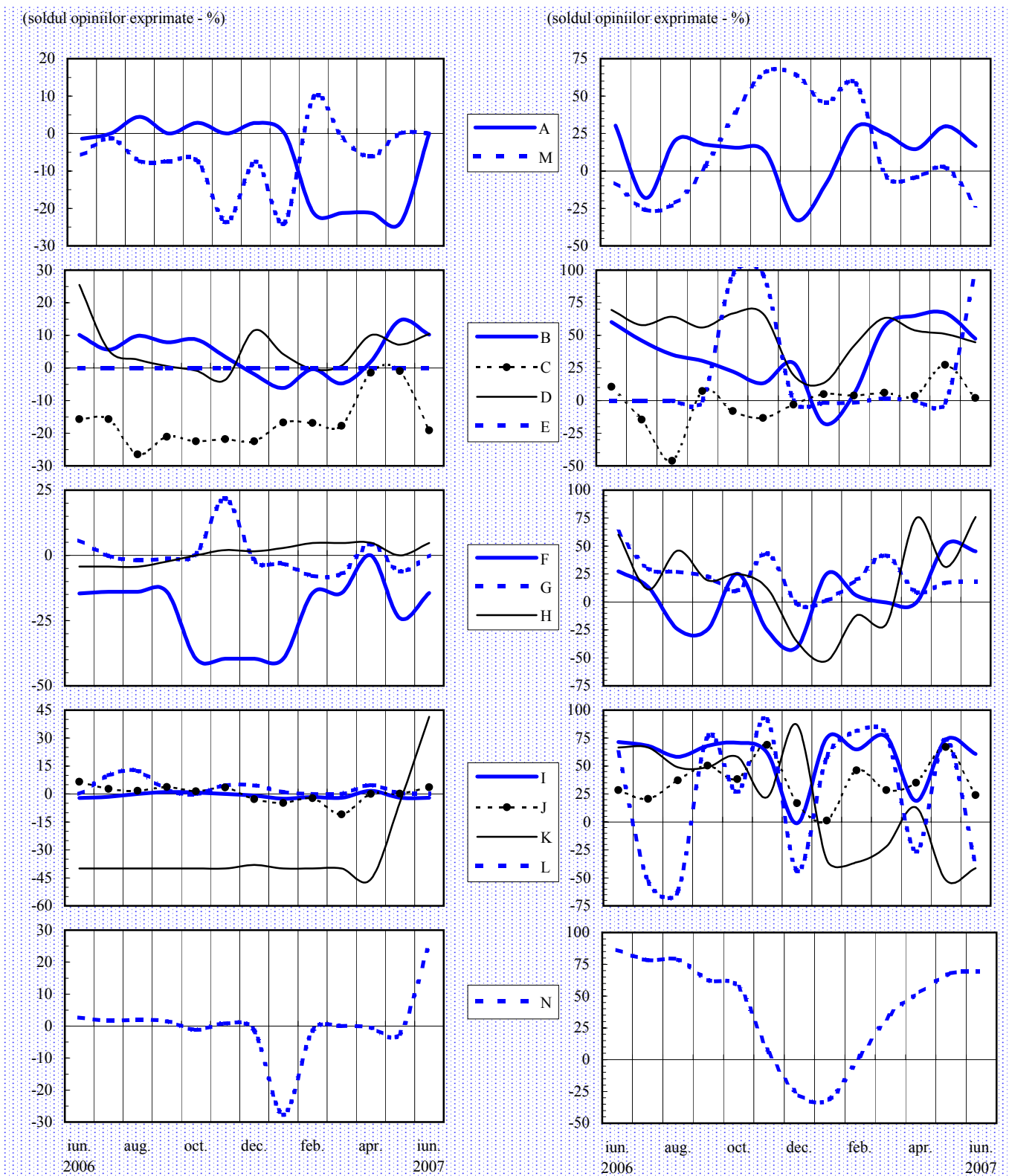
(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

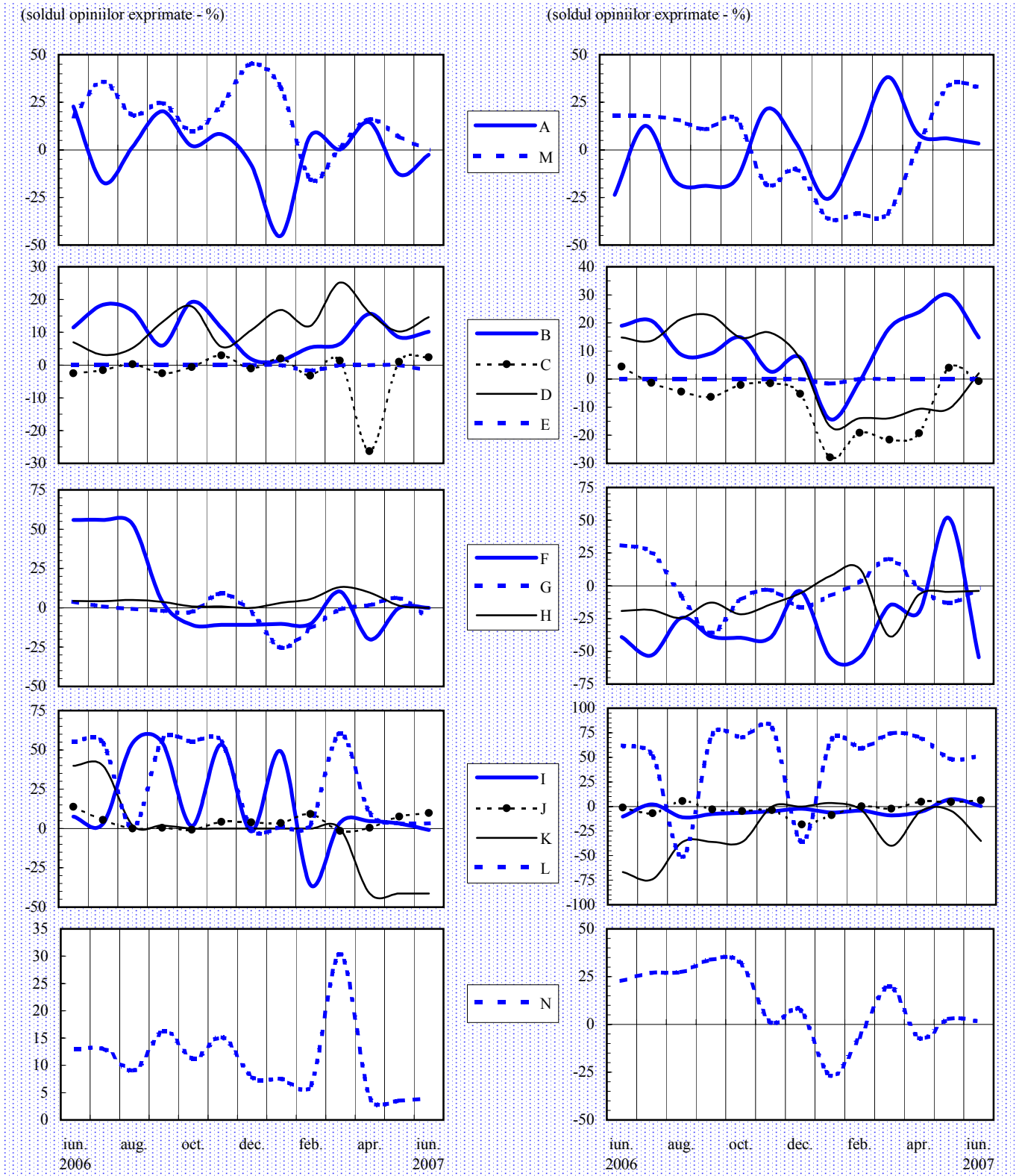
Tendința preconizată a producției

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

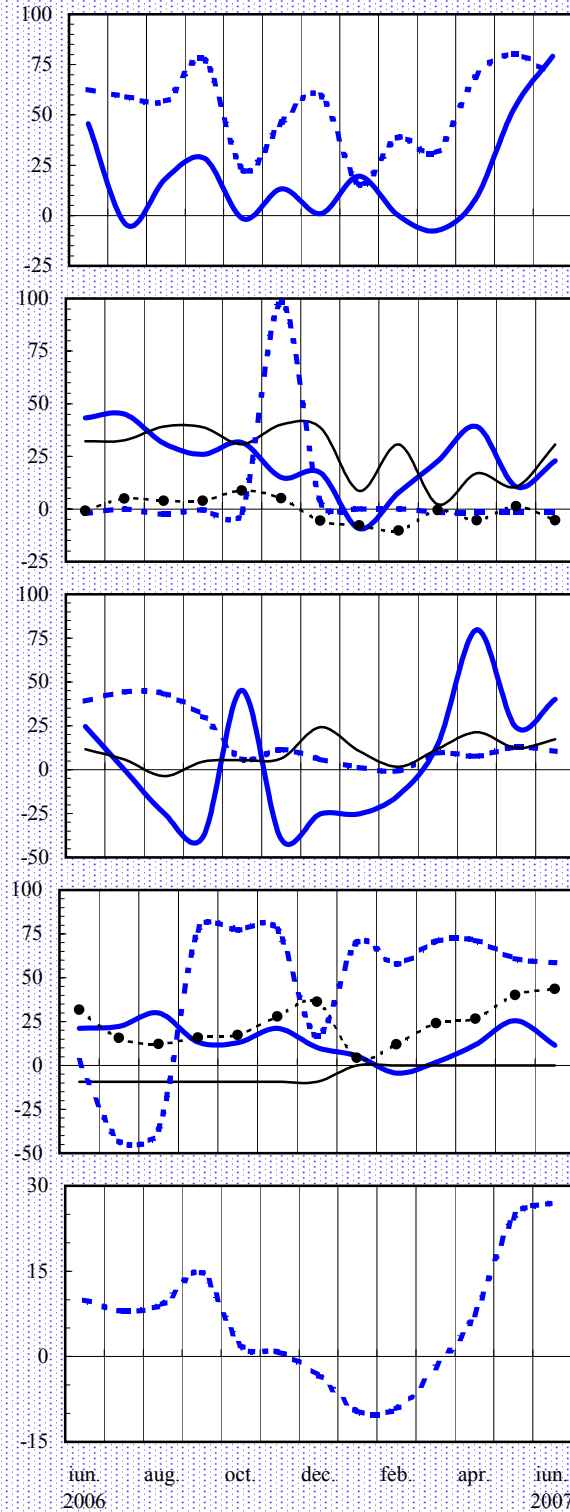

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

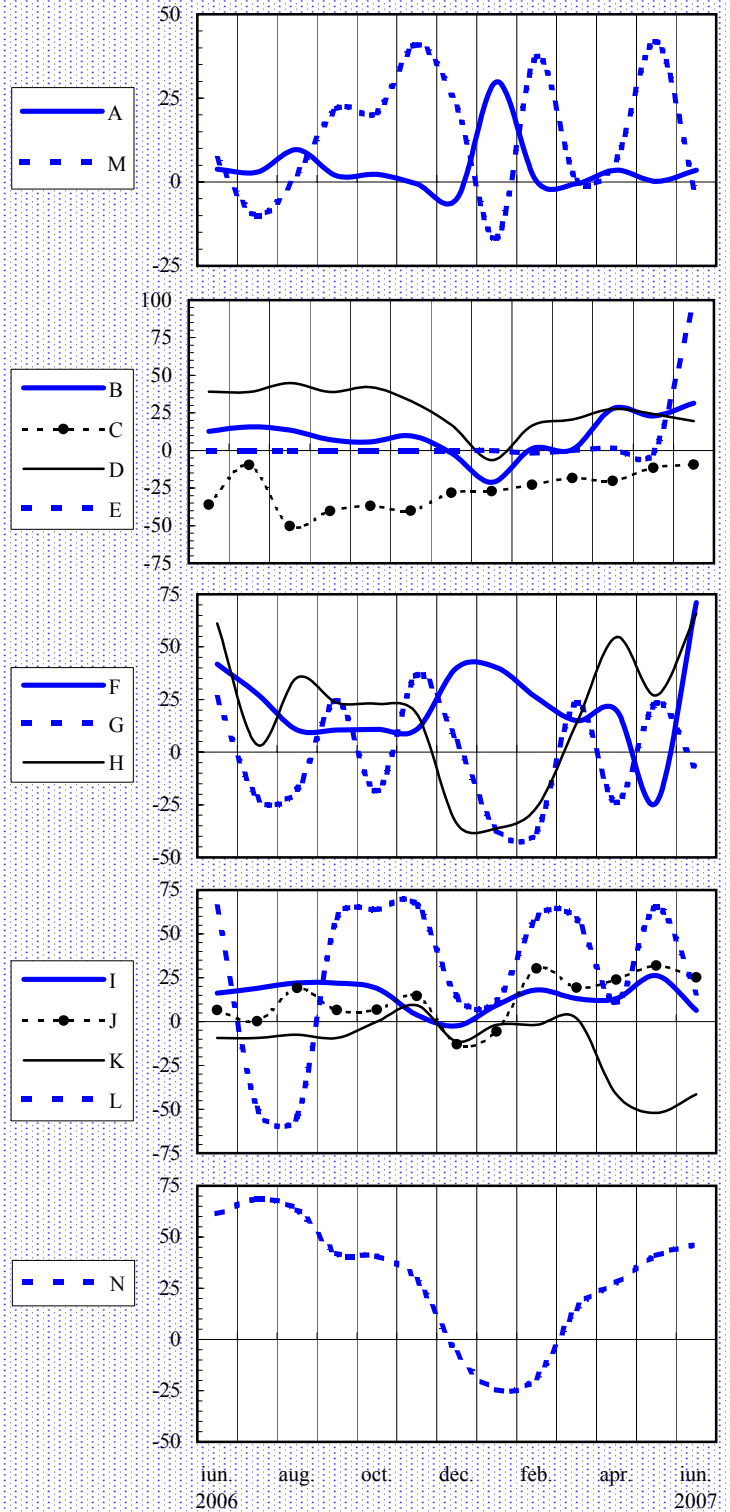
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 21 iunie 2007.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*